



## DVA DNEVA, ENA NOČ

*Deux jours, une nuit*, Belgija, Francija in Italija, 95 min, 2014

**Režija:** Luc in Jean-Pierre Dardenne

**Scenarij:** Luc in Jean-Pierre Dardenne, Denis Freyd

**Fotografija:** Alain Marcoen

**Montaža:** Marie-Hélène Dozo

**Snemalec:** Renaud Anciaux

**Igrajo:** Marion Cotillard, Fabrizio Rongione, Catherine Salée, Baptiste Sornin, Pili Groyne, Simon Caudry

**Scenografija:** Igor Gabriel

**Kostumografija:** Maira Ramedhan Levi

**Maska:** Nathalie Tabareau

**Zvok:** Jean-Pierre Duret

**Producenti:** Denis Freyd, Luc in Jean-Pierre Dardenne

**Produksijske hiše:** Les Films du Fleuve, Archipel 35, BIM Distribuzione, Eyeworks, France 2 Cinéma, RTBF



### KRATKA VSEBINA

Sandri, delavki v belgijski tovarni sončnih panelov, v petek zazvoni telefon. Po tem, ko je več tednov zaradi depresije preživela na bolniškem dopustu, ji prijateljica Juliette sporoči, da bo v ponedeljek izgubila službo. Šef podjetja Dumont je uslužbencem namreč ponudil izbiro: Sandra lahko ohrani delovno mesto, a le če so ostali pripravljene žrtvovati svojo tisočevrsko povišico. Razen dveh sodelavcev se denarni nagradi ne odreče nihče, Sandra pa mora čez noč zapustiti tovarno. Vendar Dumont ji ponudi drugo priložnost: začetek tedna bodo v podjetju Solwal izvedli novo, anonimno glasovanje. Do takrat ima sedaj Sandra čas, da svojih štirinajst kolegov vendarle prepriča, naj se povišici odpovejo in v zameno za denar raje obvarujejo njeno službo. Toda naloga je vse prej kot lahka – večina zaposlenih se sooča s podobno, če ne še nevarnejšo finančno situacijo kot sama Sandra –, na ponedeljkovem glasovanju pa junakinji ne uspe zbrati večinske podpore. Dumont ji kljub porazu ponudi službo, zaradi katere pa bo moral podjetje zapustiti Alphonse, eden Sandrinih podpornikov. Sandra ponudbo zavrne ter z nasmeškom na obrazu odkoraka iz stavbe.

Co-funded by the  
European Union



Creative  
Europe  
MEDIA

Mednarodni projekt Poučevanje evropske zgodovine s filmom je program (Teaching European History through Cinema - TEHC) se bo v Sloveniji izvajal pod okriljem filmsko-vzgojnega Zavoda za uveljavljanje vizualne kulture Vizo in v partnerstvu še s petimi strokovnimi partnerji iz Italije (AGIS), Irske (County Museum Dundalk), Bolgarije (International Short Film Festival »In the Palace«) ter Romunije (Romanian Film Promotion APFR).

## TEME V FILMU

**Brezposelnost in izguba službe:** posledice ekonomske recesije; položaj delavskega razreda (stavke, solidarnost, kolektivnost, sindikati); konkurenčnost, kompetitivnost, globalizacija in prekarizacija v sodobnem kapitalizmu.

Kakšen položaj v filmu *Dva dneva, ena noč* zaseda belgijski delavski razred - kako je ta predstavljen ter s kakšnimi vsakdanjimi problemi se sooča? Kakšno vlogo v filmu opravljajo solidarnost, kolektivnost in druge oblike medčloveške pomoči? Kako je v filmu prikazano gospodarstvo ruralne Belgije in ali je pomembno, da je za Sandrino odpustitev – poleg zmanjševanja stroškov in bojda njene duševne nepripravljenosti – eden od razlogov prav pojav cenejših, konkurenčnejših proizvajalcev sončnih celic s Kitajske?

Bi lahko na film aplicirali tudi tezo filmskega kritika in teoretika Andréja Bazina, ki v navezavi na režiserje italijanskega neorealizma zapiše, da njihovi filmi prikazujejo svet, v katerem »morajo revni krasti od revnih, če želijo preživeti«?

**Načeta družinska razmerja v času gospodarske krize:** zapleteni odnosi med Sandro, možem Manujem in njunima dvema otrokoma; odsotnost ljubezenske iskric med možem in ženo; položaj njunih otrok (zakonca nenehno ponavljata, da Sandrino službo tako krvavo potrebujeta prav zaradi preživljanja hčere in sina, čeprav se le-ta v filmu pojavita zgolj za nekaj trenutkov). Je iskreno ljubezen med njima in v družini moč videti kako drugače?

**Depresija, anksioznost in duševno nezdravje:** Sandrini napadi panike ter nenehno jemanje antidepresivov; vpliv stresa in negotove službene situacije na Sandrino depresijo; odnos delodajalca in sodelavcev, pa tudi moža in prijateljev, do njene psihične bolezni (značilna je denimo Jean-Marcova obtožba, da Sandra zaradi daljše bolniške odsotnosti naj ne bi bila več sposobna opravljati svojega dela).

## POGOVOR O FILMU

### Socialni realizem bratov Dardenne

*Dva dneva, ena noč* je deveti igrani celovečerec belgijskih bratov Dardenne, v filmskem svetu znanih po svojih vizualno skromnih, celo naturalističnih družbenih dramah, ki jih režiserja že od začetka kariere – od kratkih televizijskih dokumentarcev v sedemdesetih in osemdesetih naprej – snemata skoraj izključno v okolici svojega kraja rojstva: v mestu Seraing na skrajnem jugovzhodu valonske province v Belgiji.

Podobno kot avtorji italijanskega neorealizma tudi brata Dardenne – ljubljenca filmskega festivala v Cannesu, od koder sta v zadnjih letih kar dvakrat odkorakala z Zlato palmo za najboljši film, prvič za film *Rosetta* (1999), drugič pa za minimalistično dramo *Otrok (L'Enfant, 2005)* – prisegata na uporabo **amaterskih, nešolanih in neprofesionalnih** (ali pa vsaj občinstvu manj znanih) **igralcev**. Zvezdniki v realističnih pripovedih režiserjev niso dobrodošli, *Dva dneva, ena noč* pa je s slavno francosko igralko Marion Cotillard šele njun drugi film, v katerem nastopa uveljavljena igralka; prvič se je to zgodilo v družinski drami *Fant s kolesom (Le gamin au vélo, 2011)*, kjer v vlogi nadomestne mame najdemo Belgijko Cécile de France.

Toda če *Dva dneva, ena noč* – ki mu je predlani sledil kriminalni triler *Neznanka (La Fille inconnue, 2016)*, ki smo ga prav tako lahko videli v naših kinematografih – na ta način izstopa iz širšega opusa bratov Dardenne, pa je film po drugi strani nadvse prepoznavna dardennovska stvaritev. **Stilistika** je tudi tu zelo skromna, osiromašena, na trenutke celo zavedno asketska, namesto spektakla in herojskih protagonistov pa v filmu, podobno kot v vseh **socialnih dramah** izpod rok Dardennov, prevladuje delavska vsakdanjost: banalni, a zato še ne nepomembni pripetljaji tako v življenju ljudi z roba družbene lestvice kot tudi spodnjega dela srednjega družbenega sloja.

Navadnost, rutina ter običajnost se odražajo tudi v **filmski izraznosti**, najvidneje v preprostosti scenografije ter mizanscene, dolgih opazovalnih kadrih, pa tudi v odsotnosti glasbene podlage. Razen v dveh ključnih dramskih momentih – ki ravno zato pridobita izjemno simbolično moč – *Dva dneva, ena noč* ne vsebuje nikakršne glasbe, kar je v sodobnem evropskem filmu prava redkost (četudi je poteza za brata Dardenne že dokaj značilna). S pomočjo nenehnega **snemanja z roke** (ti. dokumentarni slog snemanja) direktor fotografije Alainu Marcoenu, rednemu sodelavcu Dardennov, uspe ustvariti sproščeno, a na trenutke tudi napeto in dinamično razpoloženje. Kamera se v devetdesetih minutah le redko upočasni, skoraj nikoli pa ni popolnoma statična; večji del filma v bližnjem planu spremljamo glavno junakinjo Sandro, kot da bi jo režiserja zasledovala, tako med obiski sodelavcev, kot tudi v intimnejših, zasebnih prizorih (kot na primer ko Sandro opazujemo med jemanjem smrtonosne doze antidepresivov, za kar mož in prijateljica Anne izvesta šele trenutek kasneje).

Tudi **scenografska in kostumografska oprema** je tematiki primerno skromna. Namesto v studiu je večji del filma *Dva dneva, ena noč*, kot tudi vseh ostalih Dardennovih stvaritev, posnet na resnični lokaciji: na ulici, v tovarni ali pa v stanovanjih belgijskega mesteca Seraing, kar filmu vtisne veliko mero **realizma**. Tudi zato so prizorišča dogajanja opremljena razmeroma revno (vsaj v primerjavi z družinskimi dramami hollywoodskega tipa), v ozadju filmskega kadra pa mnogokrat ni opaziti ničesar razen belih sten ali borno založenih polic. Svet v filmih bratov Dardenne je preprost in običajen – avtorja ga ne olepšujeta in mu ne pridodajata ničesar, kar ni tam že od vsega začetka prisotno. Ravno zaradi tega prepleta asketskosti, minimalizma in dokumentarne, opazovalne estetike pa brata Dardenne uvrščamo med ene večjih in gotovo najpomembnejših živečih avtorjev **social-realističnega filma**.

## DODATNA LITERATURA

Scott Foundas, »Cannes Film Review: *Two Days, One Night*,« *Variety*, 20. maj 2014. Dostopno na: <http://variety.com/2014/film/festivals/cannes-film-review-marion-cotillard-shines-in-two-days-one-night-1201186779/>.

Jela Krečič, "Ocenjujemo: *Dva dneva, ena noč*,« *Delo*, 26. avgust 2014. Dostopno na: <http://www.delo.si/kultura/ocene/ocenjujemo-dva-dneva-ena-noc.html>.

Philip Mosley, *The Cinema of the Dardenne Brothers: Responsible Realism* (New York: Wallflower Press, 2013), zlasti str. 1–75.

Pripravil: Nace Zavrl  
(Zavod Vizo)